

(דף רכ"א ע"א) אוקמונה ואתמר בכמה סטריין. אבל כד ברא קדשא בריה הוא עלמא, ברא ליה בגוונא דלעילא, למחוי עלמא דא בדיוקנא דעלמא דלעילא. וכל אינון גוונין דלעילא, אתקין לון לתתא, לאתדבקא ולאיתקשרא עלמא בעלמא.

וכד בעא קדשא בריה הוא למברי עלמא, אשגח באורייתא וברא ליה. ואסתפל בשמא קדישא, פללא דאורייתא, וקיים עלמא. בתלת סטריין אתקיים עלמא, ואינון חכמה ותבונה ודעת. בחכמה, דכתיב, (משלי ג) יי' בחכמה יסד ארץ. בתבונה, דכתיב פונן שמים בתבונה. בדעת, דכתיב בדעתו תהומות נבקעו. הא כללו בקיומא דעלמא. ובאלין תלתא אתבני משפנא, דכתיב ואמלא אותו רוח אלהים בחכמה בתבונה וברעת.

ובללו תלתא רמיזין בקרא דא, פראשית, היינו דכתיב בחכמה. ברא אלהים, היינו דכתיב בתבונה. את השמים, היינו דכתיב בדעת. ובללו כתיבי בעבידת משפנא. ובקרא דא כתיב, אלה פקודי המשפן, דא רוא דחכמה. משפן העדות, דא רוא דתבונה, אשר פקד על פי משה, דא רוא דדעת. וכלא דא לקבל דא, בגין דכל מה דברא קדשא בריה הוא בעלמא דין, ברא ליה בגוונא דלעילא. וכלא אתרשים בעבידת משפנא.

תא חזי, בשעתא דאמר ליה קדשא בריה הוא למשה עביד משפנא, הוה קאים משה תוהא, דלא ידע מה למעבד, עד דאחזי ליה קדשא בריה הוא בעינא, כמה דכתיב, (שמות כה) וראה ועשה בתבניתם אשר אתה מראה בהר. מאי בתבניתם. אלא אוליפנא, דאחמי ליה קדשא בריה הוא למשה, דיוקנא דכל מלה ומלה, פההוא דיוקנא דאיהו לעילא, וכל חד וחד הוה עביד דיוקנא דיליה בדיוקנא (דאיהו לעילא וכל חד חו עביד דיוקנא דיליה בדיוקנא) דאיהו אתעביד בארעא.

אשר אתה מראה בהר, אשר אתה רואה מיבעי ליה. אלא אוליפנא, דאספקלריא דלא נהרא, הוה אחמי ליה בגויה פל אינון גוונין ודיוקנין דאתעבידו לתתא, פהאי חיוז דאחזי בגויה פל אינון דיוקנין.

משמע דכתיב אשר אתה מראה, אתה, רוא דאספקלריא דלא נהרא, דאחזי ליה בגויה פל אינון דיוקנין. והוה חמי לון משה כל מלה ומלה על תקונייה, כמה דחמי גו עששיתא, וגו חיוז דאחזי כל דיוקנין. וכד אסתפל בהו משה, אתקשי קמיה, אמר ליה קדשא בריה הוא, משה, את בסימניה, ואני בסימני בדין אתישב משה בכל עבידתא.

כד אתעביד פל עבידתא, אצטריה משה לממני כלא, בגין דלא יימרון ישראל דאשתאר פספא ודהבא, ואסתליק לנטלא ליה. ועל דא אצטריה לממני חשבנא קמיהו דישראל, בגין דכתיב, (במדבר לב) והייתם נקים מיני ומישראל.

ובגין דא כתיב, אלה פקודי המשפן משפן העדות, דהא רוקא דקודשא, הוה אחזי לכלא, חשבנא דכל דהבא וכספא דנדיבו ישראל, ורוח קדשא הוה אמר וכסף פקודי העדה מאת כפר

וְגו', כָּל הַזֶּהב הָעֵשׂוּי לְמִלְאכָה וְגו'. בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתֵרְעֵי בְּהוּ, בְּאִינוּן אֲמִינוּן, וּבְעָא לְאַפְקָא מְהִימְנוּתָא דִּילְהוּן קָמֵי כְּלָא.

אֱלֹהֵי פְּקוּדֵי הַמְּשֻׁכָּן. תָּא חֲזִי, בְּהֵיִא שְׁעָתָא דְּעֵבִידְתָּא דְּמִשְׁכְּנָא אֲתַעְבִּיד, הָוּה סְטָרָא אַחְרָא אֲזִיל וְשָׂאט לְאַסְטָאָה, וְלֹא אֲשַׁכַּחַת עֵילָה עַל מְהִימְנוּתָא דְּאִוְמִינוּן, עַד דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כִּפְיָה לֵיהּ לְקַמֵּיהּ דְּמִשָּׁה, וְאִיהוּ עֵבִיד חֲשַׁבְנָא דְּמְהִימְנוּתָא בְּעַל פְּרַחֲיָה, וְסָלִיק מְהִימְנוּתָא דִּילְהוּן לְגַבֵּי כְּלָא. וְרָזָא דָּא דְּכַתִּיב אֱלֹהֵי פְּקוּדֵי הַמְּשֻׁכָּן. וְהָא אוֹקִימְנָא, אֱלֹהֵי: כְּמָה דְּאֵתְּ אָמַר, (ישעיה מט) גַּם אֱלֹהֵי תִשְׁבְּחָנָהּ. וּכְתִיב, אֲשֶׁר פָּקַד עַל פִּי מִשָּׁה, דְּתַמְּן אֲתַמְּנֵי וְאֲתַפְּקִיד, עַד דְּאֲתַעְבִּיד חֲשַׁבְנָא דְּבֵי מִשְׁכְּנָא, קָמֵי מִשָּׁה וְיִשְׂרָאֵל בְּלָהוּ. (דף רכ"א ע"ב)

אֱלֹהֵי פְּקוּדֵי הַמְּשֻׁכָּן מִשְׁכְּן הָעֵדוּת. (שמות לח) מָאן עֵדוּת. אֱלֹא תֵרִי זְמִנֵי כְּתִיב הֲכָא מִשְׁכְּן, חַד לְעֵילָא, וְחַד לְתַתָּא. וּמִשְׁכְּן אֲקָרִי מִשְׁכְּן הָעֵדוּת. וּמָאן עֵדוּת. כְּמָה דְּאֵתְּ אָמַר (תהלים קכב) שְׁבִטֵי יְהוָה עֵדוּת לְיִשְׂרָאֵל. שְׁמָא דָּא, אִיהוּ עֵדוּת לְיִשְׂרָאֵל.

כְּגוֹנוּנָא דָּא (תהלים פא) עֵדוּת בְּיְהוֹסֵף שְׁמוֹ, עֵדוּת שֵׁם יְהוָה בְּיְהוֹסֵף, אִיהוּ עֵדוּת וְדָא, אֵלִין תֵּרִין אֲתַנוּן סְהַדִּין סְהַדוּתָא בְּכָל אֲתַר, וְהֲכָא אִיהוּ עֵדוּת. וּבְגִין כַּד, מִשְׁכְּן הָעֵדוּת, מִשְׁכְּנָא דְּהָאֵי עֵדוּת. וְעַל דָּא מִשְׁכְּנָא אֲקָרִי, עַל רָזָא דְּשְׁמָא דָּא קְדִישָׁא. וְהֵינּוּ דְּכַתִּיב, (תהלים קלב) וְעַדְתִּי זֹו אֲלַמְּדֶם, בְּגִין דְּהָאֵי אֲתַר, אִיהוּ סְתִימוּ וּגְנִיזוּ דְּכְלָא.

אֲשֶׁר פָּקַד עַל פִּי מִשָּׁה, עַד הֲכָא לֹא יִדְעָנָא, אִי הָאֵי מִשְׁכְּנָא פָּקַד, אוֹ הָאֵי עֵדוּת. אֱלֹא פָּקַד וְדָאֵי הָאֵי עֵדוּת. בְּגִין דְּמֵן יוֹמָא דְּאֲסִתְּלִיקוּ אֲבָתָן מִעֲלָמָא, וְכָל אִינוּן שְׁבִטֵין בְּנוֹי דִּיעֲקֹב, וְאֲשַׁתְּאֲרוּ יִשְׂרָאֵל בְּגִלְתָּא, בְּאִינוּן עֲאָקוּ, אֲתַנְשִׁי מִנֵּיהוּ יְדִיעָא דְּרָזָא דְּשְׁמָא קְדִישָׁא עֲלָאָה דָּא, דְּאִיהוּ שְׁמָא דְּעֵדוּת, קִיּוּמָא דְּשְׁמָא וְאַרְעָא, דְּאֵלִין תֵּרִין אֲתַנוּן, אוֹקִימוּ עֵילָאֵי וְתַתָּאֵי, וְכִלְהוּ סְטָרִין דְּעֲלָמָא.

כִּינּוּן דְּאֵתָא מִשָּׁה, אֲתַפְּקִיד וְאַדְכַּר שְׁמָא דָּא בְּעֲלָמָא. דְּכַד הָוּה בְּסַנְה מִיַּד שְׁאִיל עַל שְׁמָא דָּא, דְּכַתִּיב, (שמות ג) וְאָמַרְוּ לִי מַה שְׁמוֹ מַה אוֹמַר אֲלֵיהֶם. וְתַמְּן אֲתַפְּקִיד שְׁמָא דָּא עַל פִּי מִשָּׁה.

עֲבֹדַת הַלְוִיִּם, מָאֵי עֲבֹדַת הַלְוִיִּם. אֱלֹא רָזָא דָּא דְּכַתִּיב, (במדבר יח) וְעַבְדוּ הַלְוִיִּם הוּא. הוּא: דָּא רָזָא דְּשְׁמָא קְדִישָׁא, דְּאֲקָרִי הוּא, וְלֹא אֲקָרִי אֲתַהּ. וּבְגִין דָּא עֲבֹדַת הַלְוִיִּם וְדָאֵי. דְּבַר אַחַר עֲבֹדַת הַלְוִיִּם, דְּאִינוּן נְטִלִין מִשְׁכְּנָא עַל כְּתַפְּיֵיהוּ מְאֲתַר לְאֲתַר, דְּכַתִּיב, (במדבר ז) וְלִבְנֵי קָהָת לֹא נָתַן פִּי עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ עֲלֵיהֶם בְּכַתְּפֵי יִשְׂאֹו.

אֱלֹהֵי פְּקוּדֵי הַמְּשֻׁכָּן מִשְׁכְּן הָעֵדוּת וְגו'. (שמות לח) רַבִּי אַבְא פְּתַח, (ישעיה יא) וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא שְׂרָשׁ יִשִּׁי וְגו'. וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא, בְּזִמְנָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִסְגִּי שְׁלָמָא בְּעֲלָמָא, יִתְקַיֵּים שְׂרָשׁא דְּאִילָנָא דְּחַיִּי, וְהָהוּא שְׂרָשׁא, מִנֵּיהּ יִתְקַיֵּמוּ שְׂאֵר שְׂרָשִׁין לְתַתָּא, דְּכִלְהוּ אֲשַׁתְּרִשׁוּן וְאֲתַקְּיִמוּן מִנֵּיהּ.

אֲשֶׁר עֹמֵד לְנֶס עַמִּים, דִּהְיֵה אִיהוּ קַיִמָּא לְנֶסָא וְלֵאֵת לְרָזָא דְשִׁמְא קַדִּישָׁא. אֲלִיו גֹּזִים יְדַרְשׁוּ, דִּתְמִן רָזָא דְקַיִמָּא דְשִׁמְא קַדִּישָׁא, וּבְגִין כַּד אֲלִיו גֹּזִים יְדַרְשׁוּ. כַּמָּה דְאֵת אָמַר, (ישעיה ב) וְהִלְכוּ עַמִּים רַבִּים וְאָמְרוּ לְכוּ וְנַעֲלֶה אֶל הַר יְיָ וְגו', וְעַל דָּא, אֲלִיו גֹּזִים יְדַרְשׁוּ. וְהִיתָה מְנוּחָתוֹ כְּבוֹד, מְנוּחָתוֹ, דָּא בִי מִקְדִּישָׁא. דְכָתִיב, (תהלים קלב) זֹאת מְנוּחָתִי עַדִּי עַד. כְּבוֹד, דְהִכִּי אֶקְרִי כְבוֹד יְיָ כִּי הוּא זְמָנָא, דְכָתִיב, (ישעיה ל) וְהָיָה אֹרֶךְ הַלְּבָבָה כְּאֹרֶךְ הַחַמָּה וְאֹרֶךְ הַחַמָּה יִהְיֶה נְשִׁבְעָתִים.

וּמְנוּחָתוֹ דִּיהוּא שְׂרֵשׁ יִשְׂרָאֵל, דְאֵתְקַרֵי כְבוֹד יְיָ, לֹא יִתְמַנֵּי, וְלֹא יִקּוּם בְּחוּשְׁבָנָא לְעֵלְמָא. מָאִי טַעְמָא. (ד"א בְּגִין דְהָא קַיִמָּא בְּחוּשְׁבָנָא הַשְׂתָּא וְהוּא זְמָנָא לֹא יִתְקַיֵּם בְּחוּשְׁבָנָא. מָאִי טַעְמָא) בְּגִין דְכָל מַדָּה דְקַיִמָּא בְּחוּשְׁבָנָא, לֹא שְׂרֵיין תְּמִן בְּרַכָּאן בְּשָׁלִימוֹ. וּבְרַכָּאן שְׂרֵיין בְּמַדָּה דְלֹא קַיִמָּא בְּחוּשְׁבָנָא. בְּזְמָנָא קַדְמָאָה קַיִמָּא בְּחוּשְׁבָנָא, דְכָתִיב אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁפָּן.

תָּא חֲזִי, מִשְׁבָּנָא דָּא קַיִמָּא בְּחוּשְׁבָנָא, וּבְגִין כַּד אֶצְטְרִיךְ לְעֵלּוֹתָא דְמִשְׁחָה, דִּישְׂרֵי עֲלִיָּה בְּרַכָּאן, דְכָתִיב וּבְרַךְ אֹתָם מִשְׁחָה, וּמַדָּה בְּרַכָּה בְּרִיךְ לֹו, יְהִי רַעְיָא דִּתְשְׂרֵי בְּרַכָּה עַל עוֹבְדֵי יְדִיכוֹן. וּבְרַכָּאן לֹא שְׂרֵאן עַל הַאי חֲשָׁבָנָא עַד דְאֶקְשֵׁר לִיָּה מִשְׁחָה בְּחוּשְׁבָנָא דְלְעִילָא, דְכָתִיב אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁפָּן מִשְׁפָּן הַעֲדוּת אֲשֶׁר פֶּקֶד עַל פִּי מִשְׁחָה. דָּאִי לֹא דְאֵתְעַבֵּד חֲשָׁבָנָא עַל יְדָא דְמִשְׁחָה, לֹא יִכְלִין אִינוּן לְמַעַבְד חֲשָׁבָנָא, דְכָתִיב אֲשֶׁר פֶּקֶד עַל פִּי מִשְׁחָה.

פְּתַח וְאָמַר, (מלכים א יז) וַיְהִי דְבַר יְיָ אֶל אֱלֹהֵהוּ [אֲלִיו] לֵאמֹר קוּם לְךָ צִרְפֶּתָה וְגו' הִנֵּה צְוִיתִי שֵׁם אִשָּׁה אֶלְמָנָה לְכַלְכְּלָהּ. וְכִי אֵן פֶּקִיד לָהּ קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אֶלָּא עַד לֹא יִתִּי לְעֵלְמָא, פֶּקִיד קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִזְרָה דִּילִיָּה לְעִילָא עַל הָעוֹרְבִים, לְמִיתִי מְזוֹנָא לְאֱלֹהֵהוּ, וְלִתְהִיָּא אֶתְתָּא לְמִיָּהב לִיָּה מְזוֹנָא.

מַדָּה פְּתִיב,